

1300-tallets voldsteder omkring Horsens

Denne tur vil føre jer rundt til fire forskellige 1300-tals voldsteder på Horsens-egnen. Turen er cirka 32 kilometer lang, og egner sig bedst som en tur i bil. De større og mindre voldsteder, I skal se, er forskellige, men stammer alle sammen fra en urolig tid i 1300-tallet, hvor der var dårlig økonomi, usikkerhed og kamp om det danske rige og kongemagten.

Nedenfor kan I læse, hvad I skal have med på turen og en kort introduktion til 1300-tallets borgbyggerier. Hvis I har brug for hjælp til at komme i gang, kan I læse mere her.

Praktisk info

For at få det optimale ud af turen er det nødvendigt med lidt udstyr: En GPS, hvori der kan indtastes et koordinat, en mobiltelefon eller andet udstyr med mobil opkobling til internettet. Desuden skal du bruge et digitalkamera, papir og blyant.

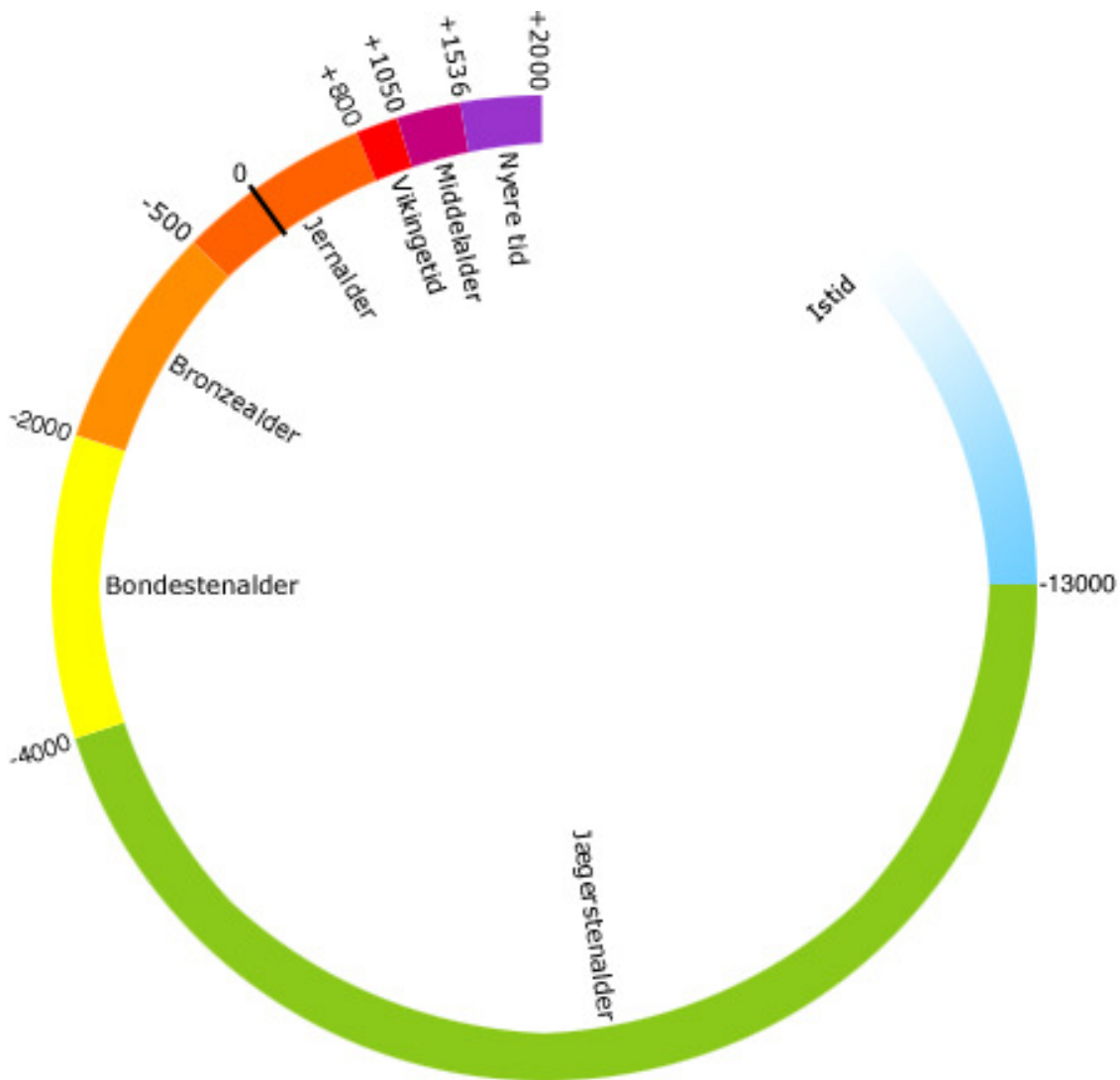
Det er vigtigt, at I er meget nøjagtige med udregninger og indtastninger, da det er nemt at fare vild. Hvis I mister sporet helt, er det muligt at få lidt hjælp her: www.xhm.dk/spor3.html.

God tur og husk at tage hensyn til naturen og fortidsminderne og hold jer til de offentlige veje og stier!

1300-tallets borgbyggeri

1300-årene var en urolaget tid. På grund af Erik Menveds bekostelige (og i øvrigt tabte) krige blev der udskrevet nye skatter – hvilket jo ikke var populært i befolkningen. Manglende udmøntning og kraftig inflation medførte, at de penge, der var i omløb, blev værdiløse. Dette førte til flere voldelige oprørsforsøg mod kongen. Erik Menved opførte strategisk placerede tvangsborge for at holde sit oprørske folk i skak. Samtidig med at han kæmpede mod oprørske bønder, sloges han også mod sin egen broder, den senere konge Christoffer II. Danmark kom i Christoffer IIs regeringstid reelt på udenlandske hænder.

Landet blev pantsat til de holstenske grever, og i perioden år 1332-1340 havde Danmark faktisk slet ingen konge! Da Valdemar Atterdag kom til magten i 1340, begyndte han at tilbageerobre landet – dels ved frikøb og forhandling men også med våbenmagt. Så man kan nok forstå, at en stormand i 1300-tallets Danmark har haft brug for at beskytte sin ejendom – f.eks. ved hjælp af volde, grave og palisader. Alt efter hvilken side man støttede, kunne man jo blive løbet over ende af oprørske bønder eller pludselig være under angreb af konger og grevers mænd!

Tidscirkel og alle cirkeludsnit af Bjarne A. Kofoed.

Her kan du læse mere om borge

Olsen, Rikke Agnete 1996: *Borge i Danmark*.

Olsen, Rikke Agnete m.fl. 1996ff.: *Voldsteder i Danmark: en vejviser*.

Schiørring et al. 1999: *Guide Middelalderen i Vejle Amt*.

WP 1

Parkering: N 55° 51.659 E 009° 55.588

Waypoint: N 55° 51.718 E 009° 56.391

Tæt på WP 1 står et skilt med retningslinjer for ophold i skoven. Nederst på skiltet står et telefonnummer.

De to sidste cifre i telefonnummeret = A

Gå til: [www.xhm.dk/51\(952+A\).html](http://www.xhm.dk/51(952+A).html)

WP 2

Waypoint: N 55° 51.(952+A) E 009° 49.726

Dette bygningsværk har en kendt bygherre. Hvor længe var han magthaver i landet? Husk at følge linket. Der finder I også et parkeringskoordinat for næste waypoint.

Antallet af regeringsår = B

Gå til: [www.xhm.dk/54\(675+B\).html](http://www.xhm.dk/54(675+B).html)

WP 3

Waypoint: N 55° 54.(675+B) E 009° 44.172

Hvor mange bogstaver er der i vejnavnet, I parkerede ved?

Antallet af bogstaver = C

Gå til: [www.xhm.dk/50\(323-C\).html](http://www.xhm.dk/50(323-C).html)

WP 4

Waypoint: N 55° 50.(323-C) E 009° 53.827

Tillykke! I er nu ved vejs ende. For at modtage information om dette sted skal I løse endnu en lille opgave. Hvad er nummeret på den bus, der kører hertil?

Nummeret på bussen = D

Gå til: [www.xhm.dk/51\(404-D\).html](http://www.xhm.dk/51(404-D).html)

Tag nu et foto af jeres skattejagtshold med lokaliteten i baggrunden. Send fotoet til muslsj@horsens.dk. Alle, der sender foto, deltager i lodtrækningen om en lille gave.

Tak for deltagelse!